

**ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ СЕМЕНА КУЗНЕЦЯ**

ФАКУЛЬТЕТ МІЖНАРОДНИХ ЕКОНОМІЧНИХ ВІДНОСИН

**КАФЕДРА МІЖНАРОДНОЇ ЕКОНОМІКИ ТА МЕНЕДЖМЕНТУ
ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ**

Пояснювальна записка

до дипломної роботи

МАГІСТР

(освітньо-кваліфікаційний рівень)

на тему: " Розвиток експортного потенціалу підприємства кондитерської
галузі "

Виконала: студентка 2 року навчання,
групи 8.06.07.12.01,
спеціальності 8.03050301 "Міжнародна
економіка"

Цимцба К. Д.

Керівник: к.т.н., професор Матюшенко І.Ю.

Рецензент: к.е.н. Беренда С.В.

Харків – 2014 рік

РЕФЕРАТ

У сучасному світі глобалізаційні процеси у значній мірі впливають на всі напрямки діяльності людей. Відбувається процес «стирання кордонів», широкого поширення набули інтеграційні процеси: країни створюють зони вільної торгівлі, різноманітні форми союзів, вступають у міжнародні організації. Ці процеси відображають прагнення країн до відкриття нових ринків для збуту своєї продукції, отримання доступу до іноземних інвестицій, до сировини тощо. У той же час полегшується вхід на ринки виробників інших країн. Для підтримання національних виробників країни можуть використовувати нетарифні методи. З цими бар'єрами зіштовхуються й українські виробники.

Дослідження проблематики ефективного входження українських підприємств у світову систему глобального ринку зосереджує увагу на розвитку експортного потенціалу вітчизняних підприємств. На сьогоднішній день Україна зіштовхнулася з двома альтернативами: активна співпраця з країнами Митного союзу або підписання Угоди про асоціацію з країнами ЄС. Кожний з цих варіантів матиме вплив на харчову промисловість, зокрема на галузь кондитерських виробів. У зв'язку з цим актуальним стає питання оцінки спроможності українських підприємств, які здійснюють експортну діяльність, інтегруватися у нову систему, використовуючи при цьому ефективні організаційно-економічні методи підвищення експортного потенціалу підприємств. Ці процеси зумовлюють актуальність обраної теми.

Значним внеском у формування теоретичних основ та практичних аспектів управління експортним потенціалом підприємства стали праці вітчизняних та зарубіжних вчених: Сейфуллаєвої М.Е., Бахрамова Ю.М., Савицького П.І., Мазаракі А.А., Кириченка О.О., Крушницької Г.Б., Ломаченко Т.І., Кутідзе Л.С., Афанасьєва К.М. та інших.

У роботах вчених пропонуються різні підходи до визначення сутності експортного потенціалу, його складових та особливостей формування.

Бегма В.М., Кисельова О.М., Пирець Н.М., Юхименко В.В. акцентують увагу на сучасних поглядах на проблеми ефективності експортного потенціалу та надають рекомендації щодо їх розв'язання.

У той же час проблеми діагностування та розвитку експортного потенціалу промислових підприємств недостатньо висвітлені та розкриті. Сучасна економічна наука ще в недостатній мірі приділяє увагу аналізу факторів, які обумовлюють рівень ефективності використання та нарощування експортного потенціалу первинної ланки національного господарства, проблемам ефективного управління та розвитку експортного потенціалу промислового підприємства, формування єдиної методики оцінки експортного потенціалу.

Об'єктом дослідження є механізм формування та реалізації експортного потенціалу підприємств кондитерської галузі.

Предметом дослідження є розвиток експортного потенціалу підприємств кондитерської галузі в умовах міжнародної інтеграції України на прикладі ПАТ «Харківська бісквітна фабрика».

Метою магістерської роботи є аналіз методик оцінки експортного потенціалу та розробка науково-методичних рекомендацій щодо розвитку експортного потенціалу підприємств кондитерської галузі в умовах участі України у зоні вільної торгівлі з країнами ЄС та Митного союзу.

Для досягнення поставленої мети було сформульовано наступні завдання:

- а) дослідження трактувань поняття експортного потенціалу підприємства;
- б) аналіз методик оцінки експортного потенціалу підприємства;
- в) аналіз стану харчової промисловості України;
- г) визначення наслідків для економіки в цілому та для харчової промисловості зокрема від участі України у зоні вільної торгівлі з країнами ЄС або Митного союзу;

д) аналіз можливостей розвитку експортного потенціалу підприємств харчової промисловості, зокрема кондитерської галузі;

е) комплексний аналіз усіх видів діяльності ПАТ «Харківська бісквітна фабрика»;

є) аналіз наслідків для економіки України в умовах двох можливих сценаріїв: вступу до МС та створення ЗВТ з ЄС;

ж) аналіз товарообороту кондитерських виробів з країнами МС та країнами ЄС;

з) аналіз експортного потенціалу ПАТ «Харківська бісквітна фабрика» та формулювання висновків і пропозицій щодо його розвитку.

Методами дослідження, які використовувалися у ході написання магістерської роботи, є фундаментальні положення сучасної економічної науки, методики оцінки експортного потенціалу підприємства, що відображені у працях вітчизняних та іноземних вчених. Дослідження базується на критичному узагальненні теоретичних засад та практичних підходів щодо розвитку експортного потенціалу підприємства.

У процесі дослідження використовувалися наступні методи: системний підхід – для визначення складових експортного потенціалу підприємства; метод порівняльного аналізу – для зіставлення існуючих підходів та методик оцінки експортного потенціалу підприємства; метод аналізу і синтезу – для деталізації об'єкта дослідження шляхом розділення його на окремі складові частини.

Практичне значення одержаних результатів полягає в детальному аналізі впливу на експортний потенціал підприємств кондитерської галузі підписання Україною Угоди про асоціацію з країнами ЄС або можливості вступу України в Митний союз та розробленні методичних підходів та рекомендацій щодо розвитку експортного потенціалу підприємств кондитерської галузі.

